

Ilyenek Európa jegybankelnökei

A Policy Solutions gyorselemzése az Európai Unió jegybankelnökeiről

Tapasztalat nemzetközi cégnél, jegybanki múlt, tudományos munkásság – ilyen az átlag európai jegybankelnök karrierútja. Ugyanakkor, korábbi politikai vagy kormányzati kötődéssel mindössze az EU-s jegybankelnökök egyharmada, nyolc elnök rendelkezik. Így kijelenthető, hogy bár több példa is van arra, hogy korábbi politikai posztot betöltő személy kerül a nemzeti jegybankok élére, ez korántsem nevezhető bevett gyakorlatnak az Európai Unióban.

Az uniós tagországok jegybank-elnökeinek végzettségével kapcsolatban kézenfekvőnek tűnik, hogy ez a vezető gazdasági-pénzügyi pozíció közgazdász szakembert kíván. A Policy Solutions kutatása alapján megállapítható, hogy a közgazdász diploma valóban általánosnak tekinthető az európai jegybankelnökök körében, hazánkat nem számítva a huszonhat banki vezető közül huszonöt ilyen végzettséggel rendelkezik. Egyetlen érdekes kivételt azonban itt is találunk, a litván Vitas Vasiliauskas társaitól eltérően jogi végzettséggel került az ország nemzeti bankjának élére, akit éppen emiatt komolyan kritizáltak is hazájában.

Ráadásul az EU-tagállamok nemzeti bankjainak vezetői általában a közgazdaságtan tudományos szaktekinvélyeinek is tekinthetők, körükben igencsak jellemző ugyanis a közgazdasági doktori cím is. A jegybanki vezetők több mint 60 százaléka rendelkezik tudományos fokozattal. Tudományos oktatói-kutatói tevékenységet a 26 jegybankelnök közül 16 folytat vagy folytatott karrierútja során.

A jegybanki függetlenség követelményéből adódóan a pozíció általában a pártpolitikától semleges személyt követel meg. Ez általánosan elfogadott elvnek tekinthető Európában, a jelenlegi nemzeti banki vezetők közül csupán hatnak van pártkötődése, közülük öten voltak korábban hazájuk parlamentjének képviselői. A belga Luc Coene a liberális Open VLD színeiben volt szenátusi képviselő, a bolgár Ivan Iskrov a Stabilitás és Felemelkedés Nemzeti Mozgalom képviselőjeként tevékenykedett, Finnország jegybankelnöke pedig 18 éven keresztül hazája szociáldemokrata pártjának képviselőjében volt tagja a törvényhozó testületnek. Szintén évtizedes törvényhozói tapasztalat áll a máltai Josef Bonnici és az osztrák Ewald Nowotny mögött is. Pártkötődéssel rendelkezik még Lengyelország nemzeti bankjának vezetője is, Marek Belka azonban nem törvényhozói, hanem kormányzati múltja köti a politikához.

A politikai előélet másik, szintén lényeges indikátora ugyanis a kormányzati szerepvállalás. Ebben a tekintetben hat jelenlegi jegybankelnök is érintett. Így azt mondhatjuk, hogy nem rendkívüli, ugyanakkor nem is jellemző, hogy korábbi kormányzati képviselő kerüljön a jegybankelnöki székbe az Európai Unió egyes tagállamaiban. A legmagasabb kormányzati pozíciót korábban két jegybankelnök, a lengyel Marek Belka és román kollégája, Mugur Constantin Ișărescu töltötték be, akik korábban miniszterelnökként szolgálták hazájukat. A nemzeti bankok elnökei között három

korábbi minisztert találunk: a szlovén Marko Kranjec és a finn Erkki Liikanen pénzügyminiszteri, a máltai Josef Bonnici gazdasági szolgáltatásokért felelős miniszteri posztot töltött be hazájában.

Ezek alapján elmondható, hogy korábbi politikai kötődéssel – párttagsággal, kormánytagsággal vagy parlamenti mandátummal – kilenc jelenlegi EU-s jegybankelnök rendelkezik, ami kevesebb, mint egyharmados arányt jelent a központi bankok vezetői között. Így kijelenthető, hogy bár több példa is van Európában arra, hogy korábbi politikai posztot betöltő személy kerül a nemzeti jegybankok élére, ez korántsem nevezhető bevett gyakorlatnak az Európai Unióban.

A politikai előéletnél csupán egyetlen kevésbé jellemző terület van, ahol a mostani jegybanki vezetők pályájuk során megfordultak. A korábban nem kormányzati szervezeteknél, NGO-knál mindössze a banki vezetők 15 százaléka, vagyis négy ország jegybankelnöke tevékenykedett: az osztrák Luc Coene, a görög Georgios A. Provopoulos, a holland Klaas Knot, valamint a portugál Carlos da Silva Costa életrajzában szerepel erre vonatkozó információ.

A vállalati szférából – talán meglepő módon – a jegybanki elnököknek csak valamivel több mint egyharmada, 26-ból 10 bankvezér érkezett. Közigazgatási tapasztalatokkal ugyanakkor többségük rendelkezik (14-en a 26-ból), vagyis az államigazgatási tapasztalat egy jellemző jegybankelnöki tulajdonságnak tekinthető. Ennél is jellemzőbb azonban, hogy a nemzeti bank vezető tisztségét betöltő személy belülről, a jegybank tisztségviselői közül kerül ki. A jelenlegi elnökök közül 18-an dolgoztak korábban hazájuk központi bankjánál valamilyen beosztásban, ami csaknem 70%-os arányt jelent, amivel ez a karrierút tekinthető a leggyakoribbnak.

A jelenlegi európai nemzeti banki vezetők kiválasztásában szerepet játszhat a nemzetközi tapasztalat is, legalábbis erre enged következtetni az a tény, hogy a 26 tagországi bankvezető túlnyomó többsége, 18 jegybankvezér dolgozott korábban nemzetközi pénzügyi szervezeteknél, a nemzetközi ismeretekkel való rendelkezés tehát egyértelműen fontos részét képezi a jegybankelnökök kompetenciáinak.

Kadlót Tibor – Molnár Gábor

Melléklet: a jegybankelnökök rövid biográfiája

Ausztria - Ewald Nowotny (2008, 2013)

Ewald Nowotny 1967-ben szerezte jogi doktorátusát a Bécsi Egyetemen. 1968-tól foglalkozott közgazdaságtannal, először 1973-ig a Bécsi Egyetem tanársegédjeként. 1973-as közgazdasági habilitációja után 1981-ig a Harvardon, a Darmstadti Egyetemen és a Linzi Egyetemen oktatott közgazdaságtant. 1981-ben egyetemi tanár lett a Bécsi Közgazdasági Egyetemen, ahol 2008-as jegybanki kinevezéséig maradt. 2003-2004-ben pénzügyi rektorhelyettesi pozíciót is betöltött.

1971-79 között az Osztrák Postatakarékpénztár igazgatótanácsának tagja, majd elnöke. 1999-2003-ig az Európai Beruházási Bank igazgatótanácsának alelnöke. 2006-2007-ben a BAWAG P.S.K. Bank für Arbeit und Wirtschaft és az Osztrák Postatakarékpénztár vezérigazgatója. Számos vállalati felügyelőbizottság, köztük az Oesterreichische Kontrollbank AG és a Voest Alpine AG bizottságának tagja. 2007-2008-ig a jegybanki általános tanács tagja.

1974-től az Osztrák Szociáldemokrata Párt tagja. 1979–1999 között parlamenti képviselő, 1985-től 1999-ig a parlament pénzügyi bizottságának elnöke. 2008-ban nevezték ki a jegybank élére, mandátumát 2013-ban hosszabbították. A válság kezelésében kiállt az ECB politikája mellett, és élesen kritizálta a hitelminősítőket.

Belgium – Luc Coene (2011)

Luc Coene 1970-ben szerezte közgazdasági diplomáját a Ghenti Egyetemen, ezután elvégezte a College of Europe európai gazdasági integráció posztgraduális képzését.

1973-79-ig dolgozott a jegybank kutatási és nemzetközi részlegén, majd 1985-ig az IMF belgiumi részlegének. 1985-ben kabinetfőnök-helyettes a Pénzügyminisztériumban, utána 1988-ig a miniszterelnök-helyettes kabinetfőnöke a kereszténydemokrata Martens-kormányban. 1989-1992-ig az Európai Bizottság gazdasági tanácsadója. 1992-95-ig a jegybank nemzetközi részlegének tanácsadója.

1995-ben az Open Vlaamse Liberalen en Democraten flamand liberális párt színeiben szenátor lett, mandátuma 1999-ig tartott. 1999-től Guy Verhofstadt miniszterelnöksége alatt ismét kormányzati pozíciót vállalt: a miniszterelnöki kabinet vezetője, majd 2001-2003-ig a kancellária igazgatótanácsának elnöke lett. 2003-tól a jegybank alelnöke, mandátumát 2009-ben megújították, de 2011-es elnöki kinevezése miatt már nem töltötte ki. Engedékeny monetáris politikát képvisel, de szigorúbb bankszabályozást szeretne. Az európai pénzügyi integráció és az európai kötvények híve.

Bulgária – Ivan Iskrov (2003, 2009)

Ivan Iskrov 1992-ben végzett a szófiai University of National and World Economy pénzügy szakirányán. 1993-ban az egyetem vendégoktatója volt. 1993-1997-ig a bolgár jegybank bankfelügyeleti osztályának szakértőjeként tevékenykedett. 1997-2001 között a DSK Bank és a Rosseximbank igazgatója volt.

A Stabilitás és Felemelkedés Nemzeti Mozgalom nevű liberális párt alelnöke volt. 2001-es választási győzelmük után képviselő lett, és a parlament pénzügyi és költségvetési bizottságának elnöke volt 2003-ig. Az Európai Integrációs Bizottság tagjaként Bulgária uniós csatlakozásának előkészítésén dolgozott.

Második elnöki ciklusáról először politikai tiltakozások miatt lemondott, de az ismételt szavazáson a parlament 195 képviselője támogatta (1 ellenezte, 14 tartózkodás mellett). Konzervatív, a stabilitást szem előtt tartó monetáris politikát folytat. Elszánt védelmezője az 1997-ben bevezetett árfolyamrögzítésnek, amit minden bolgár párt a gazdasági stabilitás alapjaként ismer el.

Ciprus – Panicos O. Demetriades (2012)

Panicos O. Demetriades közgazdasági diplomáját 1983-ban szerezte az University of Essex-en, és 1987-ben doktorált közgazdaságtanból az University of Cambridge-en. 1985 és 1990 között vezette a ciprusi jegybank kutatási osztályát, de 1990-től ismét egyetemi karrierjére fókuszált. 1997-ig az University of Keele oktatójaként dolgozott. 1997-2000-ig a londoni South Bank University professzora, míg 2000-től jegybanki visszatéréséig az University of Leicester professzora volt.

Akadémiai tevékenysége mellett egy sor rövidebb szakértői megbízatást vállalt, dolgozott az IMF kutatási részlegének és a Világbanknak is. Székfoglaló beszédében arra hívta fel a figyelmet, hogy a növekedés beindítása fontosabb a megszorításoknál és a költségvetési fegyelemnél.

Csehország – Miroslav Singer (2010)

Miroslav Singer 1991-ben végzett a Prágai Egyetem közgazdasági szakán, majd 1995-ben doktorált közgazdaságtanból a Pittsburgh-i Egyetemen. A Charles University-n folytatott oktatói tevékenysége mellett a Cseh Tudományos Akadémia kutatója, később a közgazdasági kutatásért felelős igazgatóhelyettese volt az 1990-es években. A Finance a úvěr és a Business Central Europe folyóiratok szerkesztője, nevéhez számos folyóiratcikk fűződik. Jelenleg a Prágai Közgazdasági Egyetem oktatója.

1995-től az Expandia Finance vezető közgazdásza, 1998-tól az Expandia Investment Company igazgatója, 2000-2001-ig az Expandia Holding igazgatója. 2001-2005-ig a PricewaterhouseCoopers leányvállalatának igazgatója. 2005 óta a jegybank alelnökeként vett részt a monetáris politikában. Singer elődjéhez, Zdenek Tumához hasonlóan euroszeptikus, a szabad piac mellett határozottan kiálló jegybankár.

Dánia – Lars Rohde (2013)

Lars Rohde az Aarhusi Egyetemen szerezte 1980-ban közgazdasági diplomáját. 1987-93-ig a Copenhagen Business School vendégoktatója volt, de akadémiai karriert nem futott be. Számos egyetemi, kormányzati és pénzügyi szektorbeli bizottság és tanács tagja.

1981-82-ben az Arbejdernes Landsbank közgazdászaként dolgozott, majd 1982-84-ben volt a dán nemzeti bank alkalmazottja. 1985-59-ben a The Medical Doctors' Pension Fund szakértője, később vezérigazgatója volt. 1989-1997-ig a Realkredit Danmark vezérigazgatója, illetve vezérigazgató-helyettese. 1998-tól a 2013-as jegybankelnöki kinevezéséig a The Danish Insurance Association vezérigazgatója.

Egyesült Királyság – Mervyn King (2003)

Mervyn King a Cambridge Egyetem King's College és a Harvard hallgatójaként szerezte közgazdasági végzettségét. Egyetemi karrierje során tanított Cambridge-ben, a Birminghami Egyetemen, a Harvardon és az MIT-n is. 1984-től a London School of Economics professzora.

1990-91-ben a jegybank igazgatója, 1991-98-ig a jegybank vezető közgazdásza és vezérigazgatója, 1998-2003-ig a jegybank alelnöke volt. Szerepet vállalt a nemzetközi pénzügyi rendszer és az IMF átalakításában a latin-amerikai válságok után.

A WikiLeaks kiszivárogtatta, hogy MK nem bízott Cameron és Osborne kvalitásaiban a választások előtt, és tartott a tapasztalatlanságuktól. Nagy nyomást gyakorolt a vezetőkre, hogy drámaian csökkentsék a hiányt kormányra kerülésük esetén. King szigorú inflációellenes politikát folytat, amitől a kormány törekvéseivel ellentétben csak kivételes esetekben volt hajlandó eltérni.

Észtország – Ardo Hansson (2012)

A chicago-i születésű Ardo Hansson az University of British Columbia után a Harvardon szerezte közgazdasági mester és PhD fokozatát 1982-ben és 1987-ben. 1990-ig az University of British Columbián tanított, de a kezdődő politikai változások Európa felé irányították.

Az 1990-es években időlegesen az észti külügynek, valamint a lengyel, a mongol, a szlovén és az ukrán kormánynak adott tanácsokat. 1992-ben tagja volt az észti monetáris reformot előkészítő bizottságnak. 1992-94-ig és 1997-ben több, különböző irányultságú észti miniszterelnök gazdasági tanácsadója volt. 1992-96-ig a Stockholmi Közgazdasági Egyetem kutatójaként dolgozott.

1993-98-ig került először kapcsolatba az észti nemzeti bankkal, a felügyelőbizottság tagjaként. 1998-tól 2012-es jegybankelnöki kinevezéséig a Világbanknál épített karriert. Felelőse volt a bank litvániai, jugoszláviai, szerbiai, nyugat-balkáni és végül kínai tevékenységének. Nemzetközi tapasztalatának köszönhetően gyorsan befolyásos szereplővé vált Brüsszelben, akinek Draghi gyakran kéri ki a tanácsait. Óvatos reformerként irányítja az észti jegybankot, álláspontja pragmatikus.

Finnország – Erkki Liikanen (2004)

Erkki Liikanen 1975-ben végzett a Helsinki Egyetem közgazdasági szakán, politikatudományi szakirányon. 1972-1990-ig parlamenti képviselő a Szociáldemokrata Párt színeiben, közben több parlamenti bizottság tagja illetve elnöke. 1980-89-ig az Outokumpu nehézipari vállalat felügyelőbizottságának tagja. 1981-87-ig a Szociáldemokrata Párt főtitkára. 1983 és 1987 között a jegybankot ellenőrző parlamenti bizottság tagja. 1987-1990-ig Harri Holkeri kormányának pénzügyminisztere.

1990-94-ig Finnország európai követségét vezette Brüsszelben. 1995-1999 között Költségvetési, Személyügyi és Adminisztrációs Biztos volt az EU Bizottságában, míg 1999-2004-ig a Vállalkozásért és Információs Társadalomért Felelős Európai Biztos pozícióját töltötte be. Közgazdaságilag konzervatív monetáris politikát folytat.

Franciaország – Christian Noyer (2003, 2009)

Christian Noyer először jogászként végzett az Institut d'études politiques de Paris-n, majd az École nationale d'administration-on szerzett közigazgatási végzettséget. Karrierjét 1976-ban az államkincstárnál kezdte, aminek számos területet érintő munkája eredményeképp 1993-ban vezetője lett.

1980-82 között Franciaország állandó képviselőjénél dolgozott Brüsszelben. 1986-88-ig Edouard Balladur pénzügyminiszter tanácsadója, 1993-ban és 1995-97-ig pedig Edmond Alphandéry és Jean

Arthuis pénzügyminiszterek kabinetfőnöke volt. 1993-97 között a Párizsi Klub elnöke. 1998-2002-ig a frissen felállított Európai Központi Bank alelnökeként tevékenykedett.

2003-ban nevezték ki először a francia jegybank élére, mandátumát 2009-ben újítták meg. A 2008-as pénzügyi válság sikeres kezeléséért széleskörű dicséretben részesült, mivel a francia pénzügyi rendszer jól vészelt át a sokkokat. A hagyományos, válság előtti monetáris szerepfelfogás újragondolását szorgalmazza, bár a kiszámíthatóság és stabilitás elveihez ragaszkodik. Monetáris politikai álláspontja pragmatikus.

Görögország – Georgios A. Provopoulos (2008)

Georgios A. Provopoulos 1973-74-ben az Athéni és az Essexi Egyetemen szerezte közgazdasági végzettségét. 1977-ben az utóbbi intézményben doktorált közgazdaságtanból. 1979-2007-ig az Athéni Egyetem oktatója.

1989-90-ben a Centre for Planning and Economic Research igazgatótanácsának elnöke. 1989-1992-ig a Gazdasági és Pénzügyminisztérium alá tartozó Council of Economic Experts tagja és 1990-ig elnöke. 1990-93-ban dolgozott először a görög jegybanknál, mint alelnök.

1993-1997 között a Foundation of Economic & Industrial Research igazgatója. 1994-200-ig az Alpha Bank tanácsadója, majd 2006-ig az Emporiki Bank vezérigazgatója. 2006-2008-ig a Piraeus Bank igazgatója, a bank több külföldi leányvállalatának vezetője. 2008-as kinevezése óta Provopoulos monetáris politikáját a pragmatizmus jellemzi.

Hollandia – Klaas Knot (2011)

Klaas Knot 1991-ben végzett a Groningeni Egyetemen, ahol 1995-ben doktorált közgazdaságtanból. Számos cikke jelent meg folyóiratokban a monetáris és fiskális közgazdaságtan témakörében. 2005 óta a Groningeni Egyetem professzora, szakterülete a központi bankok közgazdaságtana.

Knot 1995-ben kezdte karrierjét a holland jegybanknál, ahol kisebb megszakításokkal 2009-ig dolgozott. Elemzői munkakörből a szenior szakértőin át a Felügyeleti Osztály igazgatói pozíciójáig lépett előre. 1998-99-ben az IMF, 2003-2004-ben pedig a Pensions and Insurance Supervisory Authority szakértőjeként tevékenykedett.

2009-től 2011-es jegybankelnöki kinevezéséig osztályvezetőként dolgozott a pénzügyminisztériumban. Knot a jegybank éléről felszólalt a bankok közpénzből történő kimentése ellen, ugyanakkor támogatja az európai pénzügyi integráció szorosabbra fűzését.

Írország – Patrick Honohan (2009)

Patrick Honohan az University College Dublin és a London School of Economics közgazdasági szakán végzett 1973-ban, illetve 1974-ben. 1978-ban az LSE-n doktorált közgazdaságtanból. 1990-98 között a dublini Economic and Social Research Institute osztályvezető kutatója. 2007-től a Trinity College Dublin professzora, szakterülete a nemzetközi pénzügy és közgazdaságtan.

1971-73-ban az egyetem mellett az IMF titkárságán dolgozott, majd 1976-ban került az Ír Központi Bankhoz. 1984-ig dolgozott a bank kutatási és nemzetközi kapcsolatok osztályán. 1981-82 és 1984-86 között a jobboldali Garret FitzGerald miniszterelnök gazdasági tanácsadója volt. 1987-1990-ig és 1998-2007-ig a Világbank szakértője és szenior közgazdásza volt Washingtonban.

2009-es kinevezése megtörte az évtizedes tradíciót, hogy a jegybankelnök a pénzügyminisztérium vezető tisztségviselői közül kerül ki. Honohan a kormányzati gazdaságpolitika technokrata kritikusként lépett fel, a költségvetési hiány csökkentésére szólítva fel a kormányt.

Lengyelország – Marek Belka (2010)

Marek Belka 1972-ben végzett a Łódź-i Egyetemen, és 1986-ban doktorált közgazdaságtanból. Végzése óta egyetemi oktató, tanított a Columbia Egyetemen, a Chicagói Egyetemen és a London School of Economics-on. 1986-ban habilitált az egyetemen, illetve lett a Lengyel Tudományos Akadémia tagja. 1994 óta a közgazdaságtudomány professzora.

1990-től a pénzügyminisztérium, később a privatizációs minisztérium és a központi tervezési iroda szakértőjeként segítette a kormányzat munkáját. 1994-96 között a Társadalmi és Gazdasági Stratégia Bizottság alelnöke volt a Minisztertanácsnál, valamint a köztársasági elnök gazdasági tanácsadója. 1996-ban a Világbanknál dolgozott tanácsadóként.

Miniszterelnök-helyettes pénzügyminiszterként vett részt 1997-ben Włodzimierz Cimoszewicz és 2001-2002-ben Leszek Miller baloldali kormányaiban. 2004-ben Aleksander Kwaśniewski köztársasági elnök jelölte miniszterelnöknek, de csak második jelölése után kapta meg a szükséges parlamenti többség támogatását. 2005-ben csatlakozott az új liberális Demokrata Párthoz, de miniszterelnöksége befejeztével nem lett képviselőjelölt.

2006-2008-ig az ENSZ Economic Commission for Europe főtájkára volt. 2007-ben Lengyelország jelölte az IMF igazgatói posztjára, de végül Dominique Strauss-Kahn lett a befutó. Strauss-Kahn 2008-ban az IMF európai osztályának élére nevezte ki. 2010-ben innen került a lengyel nemzeti

bank élére 2010-ben Bronisław Komorowski köztársasági elnök jelölése nyomán. A jegybank élén ellenezte a monetáris megszorítást, inkább a növekedés segítése mellett állt ki. Több nyilatkozatában is a költségvetési hiány csökkentésére szólította fel a jobboldali kormányt.

Lettország – Ilmars Rimsevics (2001, 2007)

Ilmars Rimsevics 1990-ben végzett a Rigai Egyetemen közgazdászként, 1992-ben pedig az amerikai Clarkson Egyetemen szerzett MBA-t. A Lett Népfront gazdasági bizottságának alelnökéként részt vett a rendszerváltás előkészítésében 1989-1990-ben.

1990-1992-ig a Latvijās Zemes Banka nemzetközi tevékenységért és értékpapírokért felelős osztályvezetőjeként szerzett tapasztalatot a versenyszférában. 1992-ben nevezték ki a jegybank alelnökének, illetve a jegybanki tanács elnökének. 1998-ban újabb mandátumot kapott alelnökként, de 2001-ben már a jegybank elnöke lett. Mandátumát 2007 novemberében hosszabbította meg a parlament újabb hat évvel. Rimsevics a regnáló kormányhoz hasonlóan a versenyképesség mellett érvelőkkel szemben kiállt a lett valuta Euróhoz kötése és az Euró mielőbbi bevezetése mellett.

Litvánia – Vitas Vasiliauskas (2011)

Vitas Vasiliauskas 1996-ban végzett jogászként a Vilniusi Egyetemen, 2004-ben pedig ugyanott szerzett jogi doktorátust. 1995-98-ig a pénzügyminisztérium alá tartozó állami adóellenőrzésnél vezette az adóbehajtás divíziót. 1998-tól a pénzügyminisztérium adóügyi osztályát vezette, majd 2001-ben a pénzügyminiszter helyettesévé lépett elő a szociáldemokrata Brazauskas kormányban.

A 2004 végén felállt második Brazauskas kormányban nem kapott szerepet, ezért egy ügyvédi iroda társtulajdonosaként és jogászaként tevékenykedett, a pénzügyi jogra specializálódva. 2011-ben korábbi felettes pénzügyminisztere, a köztársasági elnökké kinevezett Dalia Grybauskaitė jelölte a jegybank élére, amit a konzervatív többségű parlament is elfogadott. Kitart a szigorú inflációs célkövetés mellett, de szkeptikus az euró bevezetését érintő tervekkel kapcsolatban, mert szerinte Litvánia még nem képes fenntarthatóan teljesíteni a kritériumokat.

Luxemburg – Gaston Reinesch (2013)

Gaston Reinesch a London School of Economics-on végzett közgazdászként, valamint matematikai és statisztikai végzettséget is szerzett. Jelenleg a Luxemburgi Egyetem vendégoktatója. 1995-2012-ig a pénzügyminisztérium főosztályvezetőjeként dolgozott. Közben elnöke volt a Nemzeti Hitel és Beruházási Ügynökség, illetve a Nemzeti Posta és Telekommunikációs Vállalat igazgatótanácsának. A

BGL BNP Paribas, a Cegedel SA és a SES SA igazgatóságát vezetve a versenyszférában szerzett tapasztalatot. Nemzetközi szintéren az Európai Beruházási Bank igazgatóságában tevékenykedett.

Málta – Josef Bonnici (2011)

Josef Bonnici a Máltai Egyetemen végzett közgazdászként, majd a kanadai Simon Fraser Egyetemen szerzett mester és PhD fokozatot közgazdaságtanból. Számos tanulmány és monográfia fűződik nevéhez. Tanított az ausztráliai Deakin Egyetemen, valamint a kanadai Simon Fraser Egyetemen.

1988-tól a Nacionalista Párt miniszterelnöke, Edward Fenech Adammi gazdasági tanácsadójaként tért vissza Máltára. 1993-ban kezdett aktívan politizálni, amikor a jobboldali kormány pénzügyminisztériumának parlamenti államtitkára lett. 1995-96-ban, és a Nacionalista Párt újabb kormánya során 1998-2003-ban Gazdasági Szolgáltatásokért Felelős Miniszterként tevékenykedett. Fő felelősségi területe a gazdasági fejlesztéspolitika volt.

2003 után az Európai Számvevőszék tagjaként dolgozott, illetve a Máltai Egyetem professzora volt. Jegybankelnökként a válság után kiáll a szigorúbb nemzeti és közösségi bankszabályozás mellett, ugyanakkor az államháztartási hiány csökkentésére ösztökéli a kormányt.

Németország – Jens Weidmann (2011)

Jens Weidmann az Université de Droit, d'Economie et des Sciences: Aix-Marseille III és a Rheinische Friedrich-Wilhelms University keretei között szerezte közgazdasági diplomáját 1993-ban. 1997-ben a Bonni Egyetemen doktorált nemzetközi gazdaságpolitikából. 1997-99 között az IMF-nél dolgozott, majd 2003-ig a Német Gazdasági Szakértők Tanácsának tagja volt.

2003-ban kezdett a Deutsche Bundesbanknál dolgozni ahol a monetáris politika és elemzés osztályt vezette, és a közgazdasági osztály helyettes vezetője volt. 2006-2011-ig a Szövetségi Kancellárián volt a gazdasági és fiskális politikáért felelős osztályvezető. Később Angela Merkel személyes képviselője lett a G8 és G20 tárgyalások előkészítése során. Weidmann szigorú monetáris politikájáról ismert, ellenzi az európai szintű mentőcsomagokat.

Olaszország – Ignazio Visco (2011)

1971-ben végzett a Római Egyetem közgazdasági szakán, majd a Pennsylvanai Egyetemen szerzett doktori fokozatot 1981-ben. Az 1980-as években rövidebb időszakra a Római Egyetem oktatója. Számos cikk és monográfia fűződik nevéhez, valamint több folyóirat és tudományos bizottság vezető tagja.

Az olasz jegybanknál 1972-ben kezdett dolgozni, és 1974-ben került a bank közgazdasági kutatási részlegére. 1990-től már a kutatási részleg vezetőjeként vett részt a monetáris és árfolyam-politika megalkotásában és annak nemzetközi képviseletében, például az OECD és az EU intézményeiben.

1997-2002 között az OECD közgazdasági osztályának vezető közgazdásza, több jelentős nemzetközi egyeztető fórumon is részt vett. 2004-es visszatérése után először a jegybank külső tevékenységeikért, majd a közgazdasági kutatásért felelős igazgatója lett.

Jó viszont ápol a korábbi jobbközép gazdasági miniszterrel, Giulio Tremontival, de a balközép pártjai is üdvözltek kinevezését. Nyitott és pragmatikus jegybankárként ismert, nem tartozik a keményvonalasok közé.

Portugália – Carlos da Silva Costa (2010)

Carlos da Silva Costa 1973-ban végzett közgazdászként az Oportói Egyetemen, 1981-82-ben pedig a Sorbonne-on folytatott posztgraduális tanulmányokat. 1973 és 2000 között óraadó a Portói Egyetemen. 1978-81-ig a Banco Português do Atlântico kutatási osztályának munkatársa, 1981-85-ig pedig az osztály vezetője. Az Oportói Katolikus Egyetem és az Aveiroi Egyetem vendégoktatója, az előbbiben bizottsági feladatokat is ellát.

Részt vett az 1988-1992-es portugál pénzügyi reformok előkészítésében. 1990-92 között a Portugál Statisztikai Intézet igazgatósági tagja. 2001-2003-ig az Euro Banking Association igazgatóságának tagja. 2004-2006 között egy sor portugál, spanyol és brazil pénzügyi intézet igazgatósági tagja, a Caixa Geral de Depósitos vezérigazgatója.

1986-tól a portugál állandó európai képviselet gazdasági és pénzügyi kérdésekért felelős tagjaként részt vett a Delors csomagok, az EMU és a Maastrichti Szerződés tárgyalásaiban. 1993-1999 között a portugál biztos kabinetfőnökeként az audiovizuális, illetve a fejlesztési együttműködés politika formálásában vett részt.

2006-2010-ig az Európai Beruházási Bank alelnökeként számos európai, ázsiai és latin-amerikai országban koordinálta a finanszírozási műveleteket. Jegybankelnökként alapvetően növekedés és piacpárti politikát képvisel.

Románia – Mugur Constantin Isărescu (1990, 1998, 2004, 2009)

Mugur Constantin Isărescu 1971-ben végzett a Bukaresti Közgazdasági Akadémián. 1989-ben ugyanott doktorált közgazdaságtanból. 1971 és 1990 között a Világgazdasági Intézet kutatójaként dolgozott, és 1997-től egy rövid ideig igazgatója is volt az intézetnek.

A kormány először 1990-ben nevezte ki a jegybank élére. Mandátumát háromszor is meghosszabbították, utoljára 2009-ben. 1999 és 2000 decembere között miniszterelnök volt, de az őt támogató jobboldali koalíció novemberben választási vereséget szenvedett. 2000-ben kampányolt a köztársasági elnökségért, de csak a szavazatok 9%-át kapta, majd visszatért a jegybank élére.

2009 és 2012 között több esetben is felmerült Isărescu neve a lehetséges miniszterelnök jelöltek között, de ő elutasította a javaslatot. Az utóbbi években egy független, aktivista jegybank képét vázolta fel, ami a gazdasági stabilizáció minden szintjén szerepet vállal.

Spanyolország – Luis M. Linde (2012)

Luis M. Linde 1967-ben végzett közgazdászként a Madridi Egyetemen, és 1969 óta kormányzati közgazdász és kereskedelmi szakértő. 1969-1982-ig a Kereskedelmi Minisztérium tisztviselője volt, végül a szakállamtitkári pozíciót is elérve. Kisebb megszakításokkal 1982 óta dolgozik a Banco de España-nál. 2001-2004-ig az Országkockázat Osztály igazgatója volt.

2009-ben tért vissza a bankhoz, ahol nemzetközi ügyekkel kapcsolatos tanácsadóként folytatta munkáját. 2012-ben lett a jegybanki tanács tagja, majd elnöke. 2007-ben alapító tagja a Fundación Transición Española szervezetnek, ami az Unión de Centro Democrático rendszerváltó koalíció tagjaiból nőtt ki.

Svédország – Stefan Ingves (2006, 2012)

A Stockholmi Közgazdasági Egyetemen végzett 1976-ban, és ugyanott doktorált közgazdaságtanból 1984-ben. Doktorálása óta akadémiai munkát nem végzett. 1984-től a Svenska Handelsbanken osztályvezetőjeként, majd 1987-től a Sweden's Options and Futures Exchange elnökeként tevékenykedett.

1988-1992-ig a pénzpiacokért és pénzügyintézetekért felelős helyettes államtitkár volt két egymást követő és eltérő irányultságú kormány pénzügyminisztériumában. Közben a Svéd Államadósság Hivatal, a Stockholmi Tőzsde és a Svéd Értékpapír-felügyelet igazgatósági tagja volt.

1994-98 között a svéd jegybank alelnöke. 1999-2005-ig a Monetáris és Pénzügyi Rendszerek Főosztály igazgatója az IMF-nél. Első elnöki mandátuma 2006-2012-ig tartott, amit a jegybank általános tanácsa 2012-től kezdve újabb hat évvel hosszabbított.

Ingves a szakma szerint független és visszafogott a monetáris politikában, viszont nagyon határozottan tartja magát az inflációs célokhoz. A válság óta többször is felszólalt az átlátható és szigorúbb bankszabályozás mellett, európai és nemzeti szinten egyaránt.

Szlovákia – Jozef Makúch (2010)

Jozef Makúch 1976-ban végzett a Pozsonyi Közgazdasági Egyetemen, majd 1985-ben doktorált. Az egyetemen 1978-ban kezdett dolgozni. 1991-94-ig a közgazdasági kar dékánja volt, azóta a kar akadémiai tanácsának tagja. 2012-től a Pozsonyi Közgazdasági egyetem oktatója. Számos szlovák nyelvű és nemzetközi publikációt jegyez, illetve három tudományos folyóirat szerkesztőségének tagja.

Banki karrierjét 1976-ban kezdte a Csehszlovák Állami Banknál hitel ügyintézőként. 1993 és 1996 között a nemzeti bank tanácsának tagja volt, 1994-től a kutatási osztály igazgatójaként. 2000-ben a cseh pénzügyi ellenőrző felügyelet elnökének nevezték ki, 2002-2005-ig pedig az igazgatótanács elnökeként vezette a testületet. A jegybankhoz tanácsába 2006-ban tért vissza, 2007-től pedig már vezérigazgatói pozícióban vezette azt.

Szlovénia – Marko Kranjec (2007)

Marko Kranjec a Ljubljanei Egyetemen 1964-ben végzett közgazdászként, majd 1975-ben doktorált. Szakértelmét a Ljubljanska Banka, az OECD, a Világbank és a szlovén Gazdaságkutató Intézet keretei között kamatoztatta. Szakértői munkája mellett közpénzügyi témában oktatott korábbi egyetemén. 1991-97 között a jegybank alelnöke. 1997-től Szlovénia EU-s nagykövete volt, fontos szerepet töltött be a 2004-ig tartó csatlakozási tárgyalásokban.

1990-91-ben pénzügyminiszterként vett részt a rendszerváltás utáni első demokratikusan választott szlovén kormányban. Fontos szerepe volt a szlovén tolár bevezetésének előkészítésében. A DEMOS-koalíció kormányában való részvétele óta nem vállalt politikai szerepet. A nyilvános szereplést kerüli, de köztudottan keményvonalas inflációellenes politikát folytat. Kranjec közpénzügyi szakértőként a költségvetési hiány csökkentése és a bankprivatizáció mellett állt ki.